DOMSTOLENS DOM (anden afdeling)
11. juli 1985 *

I sag 111/84

angående en anmodning, som Tribunal du travail de Bruxelles i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag

Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants, Bruxelles,

mod

Nicola Cantisani,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 1 og artikel 3 i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Fællesskaberne, fastsat i henhold til Rådets forordning (EØF, Euratom, EKSF) nr. 259/68 af 29. februar 1968 (EFT 1968 I, s. 30),

har

DOMSTOLEN (anden afdeling)

sammensat af afdelingsformanden O. Due, dommerne P. Pescatore og K. Bahlmann,

generaladvokat: M. Darmon
justitssekretær: fuldmægtig D. Louterman

efter at der er afgivet indlæg af:

— sagsøgeren i hovedsagen, N. Cantisani, ved advokaterne G. Roberti og F. de Patoul, Bruxelles,

— Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved ledende juridisk konsulent R. Baeyens som befuldmægtiget,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 6. juni 1985,

afsagt følgende

* Processprog: Fransk.

DOM

(Sagsfremstillingen udelades)

Præmisser

1 Ved kendelse af 13. april 1984, indgået til Domstolen den 24. april 1984, har tribunal du travail de Bruxelles i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 1 og artikel 3 i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Fællesskaberne, fastsat i henhold til Rådets forordning (EØF, Euratom, EKSF) nr. 259/68 af 29. februar 1968 (EFT 1968 I, s. 30).

2 Det fremgår af sagen, at Kommissionen for De europæiske Fællesskaber siden 1975 regelmæssigt i meget korte perioder har anvendt sagsøgte i hovedsagen, Nicola Cantisani, som tolk. Det er ubestridt, at N. Cantisani ved disse lejligheder aldrig formelt har været »ansat« ved Kommissionen. Kommissionen har derimod engageret ham på grundlag af »Réglementation concernant les interprètes de conférence indépendants (free lance) (ordning for freelance-konferencetolke), som Kommissionen har indført ved siden af aftaler med Association internationale des interprètes de conférence (Den internationale sammenslutning af Konferencetolke — herefter benævnt AIIC)«.

3 Kommissionen har i denne ordning fastsat engageringsvilkårene for freelance-tolke, navnlig for så vidt angår vederlag pr. dag, dagpenge og fast godtgørelse for rejseomkostninger samt bidrag til social sikring. Ifølge denne ordning for freelance-tolke indbetales der således for hver beskæftigelsesperiode et bidrag dels af Kommissionen dels af tolken til en alderdoms- og livsforsikring i et af Kommissionen godkendt forsikringsorgan. I overensstemmelse hermed tegnede Cantisani sin forsikring i et selskab i Schweiz. For de udførte daglige ydelser modtog han i øvrigt afregning for »vederlag, godtgørelser og tillæg for freelance-tolke«.

4 I 1982 anlagde sagsøgeren i hovedsagen, Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants, Bruxelles, ved tribunal du travail de Buxelles sag

med påstand om, at Cantisani som følge af sin erhvervsvirksomhed som tolk for Kommissionen i Belgien i 1977 tilpligtes at betale de bidrag, som ifølge sagsøgerne er forfaldne i henhold til arrêté royal (kgl. anordning) nr. 38 af 27. juli 1967 om selvstændige erhvervsdrivendes sociale status.

5 Sagsøgeren gjorde gældende for tribunal, at Cantisani i sin selvangivelse for 1977 havde oplyst, at han havde udøvet selvstændig tolkevirksomhed, hvorfor han således som selvstændig erhvervsdrivende ifølge sagsøgeren burde have indbetalt de pågældende bidrag.

6 Cantisani anførte, at han i 1977 havde arbejdet for Kommissionen »inden for rammerne af et næsten vedtægtsmæssigt ansættelsesforhold på grundlag af forskellige tidsbegrænsede ansættelseskontrakter«; han påberåbte sig artikel 1 i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte, »hvorefter disse ansættelsesvilkår gælder for alle, der er ansat ved kontrakt i Fællesskaberne«, og gjorde gældende, at hver enkelt af de kontrakter, han havde indgået med Fællesskaberne vedrørende en eller flere dages tolkning, indebar, at han, så længe den pågældende kontrakt løb, måtte betragtes som hjælpeansat. Under hans ansættelse ved Kommisssionen bestod der nemlig et over/underordnelsesforhold mellem ham og Fællesskaberne, og han kunne ikke anses for selvstændig erhvervsdrivende. Han har herved understreget, at Kommissionen som »arbejdsgiver« fastlagde, hvilke nærmere angivne arbejdsopgaver, han skulle udføre, og at den »tilkaldte« ham for en bestemt periode, idet han for sit arbejde fik udbetalt et bestemt vederlag pr. dag, som blev fastsat og tilbudt af Kommissionen, som under ansættelsen underkastede ham samme arbejdsvilkår, som de tjenestemandsansatte tolke, og yderligere pålagde ham at betale bidrag til en alderdoms- og livsforsikring samt til en syge- og ulykkesforsikring.

7 Da tribunal du travail fandt, at Domstolen har enekompetence til at bestemme arten af det retsforhold, som i 1977 bestod mellem De europæiske Fællesskaber og Cantisani, udsatte retten sagen på Domstolens besvarelse af følgende spørgsmål:

»Er tolke, der ansættes af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber omfattet af artiklerne 1 og 3 i 'ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Fællesskaberne', så længe ansættelsesforholdet varer, når de pågældende ansættelsesforhold, der

strækker sig over én eller flere dage, er reguleret af Kommissionens ordning for freelance-konferencetolke af 8. oktober 1974, og de beløb, tolkene får udbetalt, betegnes som 'vederlag, godtgørelser og tillæg for freelance-tolke'?«

8 Formålet med dette spørgsmål er hovedsagelig at få afgjort, om forholdet mellem Kommissionen og freelance-tolke, som alt efter behovet ansættes ved kontrakt af meget kort varighed, og som er reguleret af Kommissionens ovennævnte ordning, kan anses for hjælpeansatte, jfr. definitionen i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte, artikel 1 og artikel 3.

9 Cantisani har for Domstolen navnlig anført, at bestemmelserne i tjenestemandsvedtægten og ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte må anses for at være fuldstændige og udtømmende, således at enhver person, som ansættes af Fællesskabets institutioner omfattes heraf. Følgelig kan Kommissionen kun ansætte personale inden for rammerne af disse bestemmelser. Da freelance-tolke ikke er tjenestemænd, må de derfor nødvendigvis være omfattet af nævnte ansættelsesvilkårs artikel 1. Det fremgår yderligere indirekte af »Réglementation concernant les interprètes indépendants (free lance)« (ordning for freelance-tolke), som Europa-Parlamentets præsidium vedtog i september 1983, at freelance-tolke er omfattet af ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte.

10 Uden at udelukke en eventuel anden stillingsbetegnelse har Cantisani anført, at betegnelsen »hjælpeansat« i særlig grad er anvendelig på hans ansættelsesforhold. Han har herved anført, at han hver gang, han har arbejdet for Kommissionen, har indgået en ansættelseskontrakt, som hverken indeholder betegnelsen freelance-tolk eller angiver det arbejde, der skal udføres. Kun i de lønsedler, som han regelmæssigt fik tilstillet flere dage efter opfyldelse af kontrakten, henvises der udtrykkeligt til Kommissionens interne ordning af 8. oktober 1974.

11 Kommissionen har bestridt, at en freelance-tolk kan betragtes som ansat i nævnte ansættelsesvilkårs forstand. Tolkene ansættes nemlig med uregelmæssige mellemrum til at udføre arbejde, som nødvendigvis er af kortere varighed, i henhold til en uformel kontakt, som efterfølgende formaliseres ved en skriftlig accept, der har form af en bekræftelse afansættelsesforholdet. For så vidt angår tolkenes arbejdsvilkår, har Kommissionen understreget, at der ved tolkning er tale om teamwork. Derfor må alle tolke nødvendigvis være undergivet samme arbejds-

vilkår. Desuden udgør de bidrag til et livsforsikringsselskab, som indbetales dels af freelance-tolken, dels af Kommissionen, på ingen måde en social sikringsordning eller en pensionsordning i nævnte ansættelsesvilkårs forstand, og disse bidrag fastsættes udelukkende på grundlag af de aftaler, der er indgået med AIIC. Med hensyn til den syge- og ulykkesforsikring, som dækker freelance-tolke, er der endelig tale om en generel privatretlig forsikringsaftale, som Kommissionen har indgået.

12 For så vidt angår den ordning, Parlamentets præsidium indførte i september 1983, har Kommissionen anført, at denne blev fastsat i medfør af nævnte ansættelsesvilkårs artikel 78, som giver mulighed for at indføre undtagelsesbestemmelser alene for de personer, som ansættes af Parlamentet for den periode, arbejdet i forbindelse med dets samlinger varer.

13 Med henblik på besvarelsen af det præjudicielle spørgsmål er det tilstrækkeligt at henvise til, at Domstolen i dom af dags dato i sag 43/84 (Maag mod Kommissionen), hvoraf der vedlægges en kopi, har udtalt, at en freelance-tolk, som er ansat i overensstemmelse med Kommissionens interne ordning for freelance-konferencetolke ikke kan gøre krav på status som ansat ved Fællesskaberne i nævnte ansættelsesvilkårs forstand.

14 Det af tribunal du travail forelagte spørgsmål skal derfor besvares således, at artikel 1 og artikel 3 i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Fællesskaberne ikke finder anvendelse på tolke forde perioder, for hvilke de ansættes af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber i henhold til dennes interne ordning for freelance-konferencetolke af 8. oktober 1974.

Sagens omkostninger

15 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (anden afdeling)

vedrørende de spørgsmål, som er forelagt den af tribunal du travail de Bruxelles ved kendelse af 13. april 1984, for ret:

Artikel 1 og artikel 3 i ansættelsevilkårene for de øvrige ansatte i Fællesskaberne finder ikke anvendelse på tolke i de perioder, for hvilke de ansættes af Kommissionen for De europæiske Fælleskaber i henhold til dennes interne ordning for freelance-konferencetolke af 8. oktober 1974.

Due Pescatore Bahlmann

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 11. juli 1985.

P. Heim
Justitssekretær

O. Due
Formand for anden afdeling